

PŘEDMLUVA

Vážený čtenáři, držíte v ruce knihu, která se zabývá problematikou korupce v našem zdravotnictví. Jde o text, který je svým rozsahem i obsahem v naší literatuře mimořádný. Autor se na korupci dívá nejen z pohledu právníka, ale i z pohledu lékařů, které měl v svém nejbližším okolí. Ve vlastním výzkumu se zabývá i názorem občanů-laiků. Ti přece potřebují nebo v budoucnu budou potřebovat zdravotní péči. To jsme ostatně my všichni. Můžeme se tedy setkat či pozorovat korupci ve zdravotnictví...

Ve vlastním výzkumu je správně poukázáno na specifickou zdravotnického prostředí. Ono brání získat potřebné informace k tomu, aby bylo možné korupci ve zdravotnictví minimalizovat a hledat cesty její možné prevence.

Již v úvodu se dozvídáme, že samotný pojem korupce český trestní zákoník jako pozitivně vymezený nezná, a proto jej autor musí vysvětlit a dále dělit. Důležitý je text věnovaný tzv. malé korupci, jejíž částí jsou úplatky. Úplatkem může být i jeho příslib! Bohužel nevíme, zda takovým trestným činem nebyl i dar, který operující či ošetřující dostane po ukončení například hospitalizace odchází-li pacient domů. Takový dar totiž může v budoucnu např. při vzniklých pozdějších komplikacích ovlivnit vztah mezi lékařem a pacientem, s možným prospěchem pacienta při následném ošetřování. Dar se pak stává úplatkem...

O tom, že zdravotnictví je z hlediska korupce rizikovou činností věděli ostatně již generace před námi. Proto se vlády ČR snažily různými dokumenty proti ní bojovat. Jako první v začátku devadesátých let po revoluci to byla sociální demokracie akcí „Čisté ruce“. Následovalo pak dalších pět „strategických“ dokumentů různých vlád, v textu popsaných, se stejným cílem. Ne však úspěšně splněným.

Snaze lépe detekovat a předcházet korupci je věnován autorem prováděný vlastní rozsáhlý výzkum. V něm představuje rozhodnutí soudů v korupční problematice. Následují výsledky dotazníkové akce ve velkých nemocnicích a zdravotních pojišťovnách. Velmi zajímavá je anonymní dotazníková akce provedená u tří set respondentů starších 15 let. Téměř polovina z nich dala lékaři dar/úplatek. O jejich úmyslu, s jakým dar dávali, se není možné vyjádřit, a tedy ho ani právně kvalifikovat. Je obtížné si představit, že se lidé budou hlásit k provedení trestného činu. V závěru této části textu najdeme i návrh opatření, jak omezit korupci ve zdravotnictví.

Text je vitanou pomůckou i pro ty, kteří naše zdravotnictví a jeho financování řídí. Možná tito lidé vědí, že zejména senioři si pamatují hesla „Lid má právo na zdraví“ a „Veškerá zdravotní péče je bezplatná“. Možná ale nevědí o rychlém a finančně náročném rozvoji moderní medicíny a že nevědí, že ani USA, které dávají na zdravotnictví dvojnásobné procento HDP ve srovnání s ČR nejsou všem občanům schopny poskytnout vše, co v dané chvíli od zdravotnictví potřebují. Přitom jediná cesta českého občana k této „veškeré zdravotní péči“, která je u nás pouze přes všeobecné

pojištění, musí být značně trnitá a že mnozí naši občané při vědomí, že nedostanou péči v objemu, kvalitě i čase, jenž považují za optimální odcházejí do ciziny, aby si tam péči legálně zaplatili, uplatnili svobodu svého rozhodnutí a vyhnuli se naší korupci... Nemá náš systém vlastně v sobě inkorporovanou předmětnou korupci, kterou tato kniha tak dobře vysvětluje?

V Praze 16. srpna 2022

Pavel Pafko